

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ / Φεβρουάριος – Μάιος 2015

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

17/3/2015 : Πειθαρχική ευθύνη Νοσηλεύτη στο Δημόσιο και στον Ιδιωτικό τομέα

(Γούλα Αγγελική, Γρηγοροπούλου Ασημίνα, Σαμπάνη Γεωργία,
Καραλή Μαρία).

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Γ.Ν. ΑΜΦΙΣΣΑΣ

Η πειθαρχική ευθύνη του νοσηλευτή στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο προβληματισμός σχετικά με τη νομική θεμελίωση της νοσηλευτικής ευθύνης είναι νέος και σχετίζεται με τις πρόσφατες νομοθετικές παρεμβάσεις στο χώρο της νοσηλευτικής επιστήμης: «Η αναβάθμιση του νοσηλευτικού επαγγέλματος (ν. 2071/1992) και των νοσηλευτικών σπουδών (ν. 2916/2001), ο κώδικας νοσηλευτικής δεοντολογίας (π.δ. 216/2001) κατά τα πρότυπα επαγγελμάτων που παραδοσιακά απολαύουν αυξημένου κοινωνικού κύρους, η θεμελίωση της δυνατότητας άσκησης ελεύθερου νοσηλευτικού επαγγέλματος (ν. 3235/2004), αποτελούν πρωτοβουλίες που μαρτυρούν το μέλημα του νομοθέτη για τυπική και ουσιαστική αναβάθμιση του κλάδου στη χώρα».

ΓΕΝΙΚΑ

- **Επάγγελμα** είναι κάθε αμειβόμενη και συστηματικά ασκούμενη δραστηριότητα προσώπου
- **Επαγγελματίας** είναι ο ασκών επάγγελμα, αμειβόμενος κατά πράξη ή κατά συγκεκριμένη υπηρεσία
- Εξ ορισμού προκύπτει, ότι όταν μιλούμε για επάγγελμα θα πρέπει να υπάρχουν τέσσερα βασικά στοιχεία:

1. Συγκεκριμένα έργα (πράξεις).
2. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα να ασκείται συστηματικά και κατά τρόπο συνεχή .
3. Να υπάρχει συγκεκριμένο πρόσωπο επαγγελματία αλλά και εξυπηρετούμενου
4. Να υπάρχει αμοιβή.

- Η νοσηλευτική είναι επάγγελμα ανθρωπιστικό, αναγνωριζόμενο ως επιστημονικό
- Έχει το δικό της γνωστικό αντικείμενο
- Τα δικά της θεωρητικά μοντέλα, τη δική της έρευνα
- Απαιτεί υψηλή συναίσθηση ευθύνης διότι μπορεί να ασκηθεί επικίνδυνα και επομένως πρέπει να διέπεται από νομοθεσία που να προστατεύει το δημόσιο συμφέρον αλλά και τους ίδιους τους επαγγελματίες

ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑ

- Είναι η άσκηση επαγγέλματος με τρόπο λειτουργικό.
- Προϋποθέτει οργανωμένη δημόσια υπηρεσία και υπαλληλική ιδιότητα επαγγελματία.
- Η νοσηλευτική ασκείται σαν λειτούργημα σε οργανωμένες μονάδες υγείας.
- Το 2004, ιδρύθηκε η Ε.Ν.Ε στο οποίο όλοι οι νοσηλευτές εγγράφονται υποχρεωτικά, ασκεί προστασία στους νοσηλευτές, κάνει έλεγχο του επαγγέλματος και εκπροσωπεί επίσημα το επάγγελμα στα συμβουλευτικά κέντρα αλλά και στα κέντρα αποφάσεων .

ΔΙΚΑΙΩΜΑ

- Είναι ότι δικαιούται κανείς κατά νόμο.
- Η αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων με διατάξεις νόμου δίνει την δυνατότητα δικαστικής διεκδίκησης μέσα στα πλαίσια του επαγγέλματος.
- Αυτά διατυπώνονται από την Πολιτεία στους νόμους της.
- Το νοσηλευτικό επάγγελμα έχει υποχρεώσεις και καθήκοντα νομοθετημένα από το 1989 .

ΚΑΘΗΚΟΝ

- Είναι ότι οφείλει κανείς να πράξει.
- Επιβαλλόμενη από το νόμο και την ηθική.
- Η έννοια καθήκον ανάγεται περισσότερο στην γενικότερη συμπεριφορά του επαγγελματία.
- Στα επαγγέλματα εφαρμογών, όπου προβλέπονται συγκεκριμένες πράξεις-τεχνικές, ο επαγγελματίας έχει δικαίωμα να τις εκτελέσει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την επιστήμη
- Για να υπάρχει καθήκον πρέπει να υπάρχει πρωτίστως δικαίωμα
- Γενικά, μιλάμε για καθήκοντα μέσα στις οργανωμένες υπηρεσίες και μέσα στα πλαίσια συγκεκριμένης λειτουργικής ιεραρχίας ευθυνών

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑ

- Είναι κάθε παράβαση εργασιακού καθήκοντος που συντελείται με υπαίτια πράξη (πράξη δηλαδή που τελείται με δόλο ή από αμέλεια) ή υπαίτια παράλειψη του εργαζομένου και μπορεί να καταλογιστεί σε αυτόν.
- Τα πειθαρχικά όργανα επιβάλλουν ποινές.
- Ο Υπαλληλικός Κώδικας (νόμος 4057/2012) ρυθμίζει όλα τα σχετικά με αυτό ζητήματα.
- Ο ιδιωτικός τομέας, εάν και εφόσον επιθυμεί να εφαρμόσει πειθαρχικές διατάξεις, εφαρμόζει αυτές του νόμου 3789/1957 “περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας”.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

- Πειθαρχική ποινή υπέχει πάντοτε ο δημόσιος υπάλληλος και οποιοδήποτε πρόσωπο υπάγεται σε δημόσιο οργανισμό.
- Για να υπέχει όμως αντίστοιχη ευθύνη ο εργαζόμενος στον ιδιωτικό τομέα, πρέπει η επιχείρηση να έχει προβλέψει την εφαρμογή πειθαρχικών διατάξεων στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας.
- Για τους ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι κατέχουν έμμισθη θέση στον ιδιωτικό τομέα (γιατροί, νοσηλευτές) αυτοί υπέχουν πάντοτε πειθαρχική ευθύνη έναντι του οικείου επαγγελματικού συλλόγου τους (ιατρικού, ΕΝΕ).

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ

- η παράβαση καθήκοντος κατά τον ποινικό κώδικα ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους
- η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων
- η άρνηση εκτέλεσης υπηρεσίας
- η αμέλεια και η ατελής ή μη έγκαιρη εκπλήρωση του καθήκοντος
- η παράβαση της υποχρέωσης εχεμύθειας
- η άσκηση κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης αρχής που γίνεται δημόσια, γραπτά ή προφορικά
- η παροχή εργασίας ή η εκτέλεση έργου με αμοιβή χωρίς προηγούμενη άδεια της υπηρεσίας

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ

- η αδικαιολόγητη άρνηση προσέλευσης για ιατρική εξέταση
- η ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, η αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτηση τους και η μη έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεων τους
- η αδικαιολόγητη προτίμηση νεότερων υποθέσεων με παραμέληση παλαιότερων
- η αποδοχή οποιασδήποτε υλικής εύνοιας ή ανταλλάγματος που προέρχεται από πρόσωπο του οποίου τις υποθέσεις χειρίζεται ο υπάλληλος
- η φθορά λόγω ασυνήθιστης χρήσης, η εγκατάλειψη ή η παράνομη χρήση πράγματος, το οποίο ανήκει στην υπηρεσία

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

- η έγγραφη επίπληξη
- το πρόστιμο, που μπορεί να ανέρχεται μέχρι του ποσού των αποδοχών 12 μηνών
- η στέρηση του δικαιώματος για προαγωγή από ένα έως πέντε έτη
- η στέρηση του δικαιώματος συμμετοχής σε διαδικασία επιλογής προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου από ένα (1) έως (5) πέντε έτη
- Η αφαίρεση της άσκησης των καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου για την θητεία ή το υπόλοιπο της
- ο υποβιβασμός κατά δύο (2) βαθμούς
- η προσωρινή παύση από τρεις έως δώδεκα μήνες με πλήρη στέρηση των αποδοχών
- η οριστική παύση , δηλαδή η απόλυση από την υπηρεσία

Η ΠΟΙΝΗ ΤΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΛΥΣΗΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΙΒΛΗΘΕΙ ΓΙΑ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ:

- πράξεις με τις οποίες εκδηλώνεται άρνηση αναγνώρισης του Συντάγματος ή έλλειψη αφοσίωσης στην πατρίδα και τη Δημοκρατία
- παράβαση καθήκοντος κατά τον ποινικό κώδικα
- αποδοχή οποιασδήποτε υλικής εύνοιας ή ανταλλάγματος
- αναξιοπρεπής ή ανάξια για υπάλληλο διαγωγή
- η παραβίαση απορρήτων της υπηρεσίας
- η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων πάνω από 22 εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή πάνω από 30 εργάσιμες ημέρες σε διάστημα ενός έτους
- εξαιρετικά σοβαρή απείθεια
- εμμονή στην άρνηση προσέλευσης για εξέταση από υγειονομική επιτροπή
- κατάργηση της αποκλειστικής απαρίθμησης των παραπτωμάτων για τα οποία επιβάλετε η ποινή της οριστικής απόλυσης, με δυνατότητα επιβολής και πρόσθετων διοικητικών κυρώσεων από 3.000 έως 30.000 ευρώ, καθώς και από 10.000 έως 100.000 ευρώ, όταν επιβάλλεται η πειθαρχική ποινή της οριστικής πλύσης και πρόκειται για παραπτώματα συγκεκριμένων περιπτώσεων που σχετίζονται με οικονομικό αντικείμενο.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

-
- α) οι πειθαρχικώς προϊστάμενοί τους,
 - β) το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για τους υπαλλήλους του νομικού προσώπου,
 - γ) το πειθαρχικό συμβούλιο του οικείου φορέα,
 - δ) το πειθαρχικό συμβούλιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για τις περιπτώσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 117 του παρόντος νόμου.
 - ε) το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο,
 - στ) ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης,
 - ζ), το διοικητικό εφετείο και
 - η) το Συμβούλιο της Επικρατείας.

- Η δίωξη και η τιμωρία των πειθαρχικών παραπτωμάτων αποτελεί καθήκον των πειθαρχικών οργάνων.
- Η παράβαση του καθήκοντος αυτού συνιστά επίσης πειθαρχικό παράπτωμα .
- Αν το πειθαρχικό όργανο αποφασίσει να μην ασκήσει δίωξη, είναι υποχρεωμένο να ενημερώσει, με αιτιολογημένη έκθεση, το προϊστάμενο του .

- Ο Διοικητής του νοσοκομείου, μπορεί να επιβάλλει τις ποινές της επίπληξης και του προστίμου μέχρι το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου, μπορεί να επιβάλουν τις ποινές της έγγραφης επίπληξης και του προστίμου έως και τις αποδοχές τριών (3) μηνών.
- Ο Διοικητής της Υγειονομικής Περιφέρειας (ΥΠΕ) μπορεί να επιβάλλει τις ποινές της επίπληξης και του προστίμου μέχρι το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών.

Η πειθαρχική
νοσηλευτική
ευθύνη στο
Δημόσιο
τομέα.

Η πειθαρχική νοσηλευτική ευθύνη στον Ιδιωτικό τομέα

- Κάθε εργαζόμενος στον ιδιωτικό τομέα, άρα και νοσηλευτής, ο οποίος παραβαίνει τα καθήκοντα του μπορεί να του καταλογιστεί πειθαρχικό παράπτωμα
- Για να υπέχει πειθαρχική ευθύνη πρέπει ο κανονισμός της επιχείρησης στην οποία εργάζεται να περιλαμβάνει πειθαρχικές διατάξεις

A magnifying glass with a black handle and frame is positioned over a document. The lens is focused on a section of the document, which appears to be a legal or official text. The document has some text and numbers, but they are mostly out of focus. The magnifying glass is held at an angle, and the light reflects off its lens and frame. The background is a textured, light-colored surface.

Προϋποθέτει:

- Την ύπαρξη κανονισμού εργασίας, που δεν είναι υποχρεωτικός αφού σύμφωνα με τον νόμο 3789/1957 μόνο οι επιχειρήσεις που απασχολούν προσωπικό άνω των 70 ατόμων πρέπει να έχουν κανονισμό εργασίας
- Ο κανονισμός εργασίας να περιλαμβάνει πειθαρχικές διατάξεις

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ (ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ)

1. η επίπληξη (προφορική ή γραπτή)
 2. το πρόστιμο.
 3. η υποχρεωτική αποχή από την εργασία (προσωρινή ή απόλυση).
- Το πρόστιμο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25% του ημερήσιου μισθού ή του ημερομισθίου.
 - Τα ποσά των προστίμων περιέρχονται στην Εργατική Εστία.
 - Η ποινή της προσωρινής απόλυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 10 ημέρες κάθε ημερολογιακού έτους.
 - Ως προϋπόθεση τίθεται η διάπραξη σοβαρών πειθαρχικών παραπτωμάτων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η Νοσηλευτική είναι ένα επάγγελμα υπεύθυνο καθώς οι δραστηριότητες της διαχειρίζονται το έννομο αγαθό της υγείας .Η θεσμική κατοχύρωση της νοσηλευτικής επιστήμης και η αναβάθμιση του νοσηλευτικού επαγγέλματος είναι φυσικό να εγείρει το ζήτημα της αντίστοιχης ευθύνης κατά την ενάσκησή του.
- Η Νοσηλευτική ως επιστημονικός και επαγγελματικός κλάδος γνωρίζει τα τελευταία χρόνια ραγδαίες θεσμικές εξελίξεις με τη μορφή νομοθετικών ρυθμίσεων ή μεταρρυθμίσεων . Έτσι αντανακλάται το μέλημα της Πολιτείας για την αναβάθμιση και την βελτίωση των παροχών υγείας στον Έλληνα ασθενή .

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- Οι Νοσηλευτές ως επαγγελματίες υγείας θα πρέπει να τεκμηριώνουν με προσοχή τις ενέργειες τους και να συμμετέχουν στην πρόληψη καταχρηστικών πρακτικών, να λειτουργούν στα πλαίσια των ικανοτήτων τους, αναγνωρίζοντας τις δυνητικές πειθαρχικές ευθύνες που μπορεί να επιφέρουν οι πράξεις τους .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ομπέση Φιλομήλα.(2005).Δίκαιο νοσηλευτικής ευθύνης . ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
- Ζύγα Σοφία.(2010).Εισαγωγή στην νοσηλευτική επιστήμη . ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
- Μερκούρης Αναστάσιος.(2008).Διοίκηση νοσηλευτικών υπηρεσιών . ΕΛΛΗΝ.
- Ν . 4057/2012 ,ΜΕΡΟΣ Ε΄
ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
ΤΜΗΜΑ Α΄
ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΙΝΕΣ.

Ευχαριστούμε
για την
προσοχή σας

